

RSV

Co to je?

Respirační syncytiální virus je běžně se vyskytující virus, který nejčastěji vyvolává infekce horních a dolních cest dýchacích. Infekce může probíhat závažně a komplikovaně především u novorozenců, kojenců, seniorů a pacientů s rizikovými faktory.

Výskyt v ČR a v zahraničí

Celosvětově jde o velmi rozšířené onemocnění, kterým se nakazí většina dětí do 2 let věku. Imunita po prodělaném onemocnění je pouze přechodná, proto v průběhu života dochází k opakovaným nálezům. Onemocnění se vyskytuje především v zimním období ve všech věkových kategoriích. Odhaduje se, že RSV vyvolá každoročně kolem 33 mil. případů onemocnění a 66 až 190 tis. dětí do 5 let celosvětově infekci podlehe. RSV vyvolává až 2/3 všech případů infekcí dýchacích cest u kojenců a je nejčastější příčinou zánětu průdušinek a zápalů plic v této věkové kategorii. Uvádí se, že každoročně 1 z 20 osob starší 65 let onemocní infekcí vyvolanou RSV.

Jak se můžu nakazit?

K nákaze dochází obvykle pomocí respiračních kapének, vzácněji nepřímým kontaktem s kontaminovanými předměty. Zdrojem infekce je člověk.

Kdo patří mezi ohrožené osoby infekce/komplikovaného průběhu

Celosvětově jsou nejvíce ohroženi pacienti v krajních věkových skupinách (novorozenci, kojenci, batolata, senioři), předčasně narozené děti, děti s vrozenou srdeční vadou, postižením dýchacích cest nebo nervosvalovým onemocněním, osoby s poruchou imunity, nemocní užívající imunosupresivní terapii, osoby s chronickým onemocněním plic či dýchacích cest, srdce a cév, ledvin, jater nebo diabetem.

Inkubační doba

Inkubační doba infekce vyvolané RSV bývá 2 až 8 dnů.

Jak se infekce projevuje?

U starších dětí a nerizikových dospělých osob infekce obvykle probíhá jako respirační onemocnění postihující horní cesty dýchací. Pacient může mít celkové příznaky jako je zvýšená teplota, nechutenství, únava, ke kterým se přidávají příznaky postižení dýchacích cest jako je pocit ucpaného nosu, sekrece z nosu, bolesti v krku či kašel. U novorozenců, kojenců je průběh závažnější, neboť dochází k postižení dolních cest dýchacích a rozvoji zrychleného dýchání a dušnosti. U

seniorů v případě infekce mohou chybět celkové příznaky jako je zvýšená teplota či horečka a může dojít k rozvoji zápalu plic.

Jak se to léčí?

Cílená terapie není dostupná, v některých případech lze užít nespecificky působících antivirotik. V případě závažného průběhu je nutné podávání kyslíku, někteří pacienti vyžadují i intenzivní či resuscitační péči s umělou plicní ventilací.

Jaké jsou komplikace?

Mezi nejzávažnější komplikace patří rozvoj respirační insuficience či sekundární bakteriální infekce. U dětí v nižších věkových kategoriích je popisována i dehydratace. Mezi další komplikace patří rozvoj zánětu středního ucha, vedlejších dutin nosních, exacerbace astma bronchiale či CHOPN nebo dekompenzace základního onemocnění.

OČKOVÁNÍ:

Vakcíny: Arexvy (rekombinantní adjuvovaná vakcína), Abrysvo (rekombinantní vakcína)

Typy vakcín: rekombinantní (adjuvovaná) vakcína

Věková indikace: Arexvy: osoby ve věku 60 let a starší, Abrysvo: osoby starší 60 let, těhotné ženy mezi 24. a 36. g.t.

Základní schéma: jedná dávka

Přeočkování: potřeba není stanovena

Pro koho je očkování zejména vhodné: senioři ve vyšším věku či s chronickým onemocněním (Arexvy, Abrysvo), těhotné ženy – jako ochrana novorozence a kojence do 6 měsíců věku pomocí přenesených protilátek (Abrysvo)

Možné nežádoucí účinky (Arexvy): bolestivost, zarudnutí či otok v místě vpichu, bolest hlavy, kloubů, svalů, únava, malátnost, svědění, horečka, zvětšení lymfatických uzlin, vyrážka, bolest břicha, pocit na zvracení, zvracení

Možné nežádoucí účinky (Abrysvo): bolestivost, zarudnutí či otok v místě vpichu, bolest hlavy, svalů, reakce z přecitlivělosti, Guillain-Barré syndrom (vzácně)

Úhrada: ne

Pozn. pro ochranu novorozenců a kojenců ve zvýšeném riziku infekce (např. předčasně narození, děti s vrozenou srdeční vadou, postižením plic a dýchacích cest

apod.) se v současnosti užívá tzv. pasivní imunizace neboli podávání monoklonální protilátky (palivizumab) každý měsíc v první respirační sezóně života. V blízké budoucnosti lze očekávat dostupnost i monoklonální protilátky nirsevimab, jejíž výhodou je aplikace pouze v jedné dávce a která pravděpodobně bude určena pro všechny novorozence a kojence.

Upozornění: Text má pouze informativní charakter. Podrobné informace o jednotlivých vakcínách, včetně jejich indikací či nežádoucích účinků, naleznete v příbalové informaci či SPC dané vakcíny. Očkování musí předcházet sestavení podrobné lékařské anamnézy a indikaci pro očkování vždy stanovuje lékař při konzultaci na základě platných doporučení. Informace o úhradách vakcíny se mohou lišit, aktuální informace o úhradě vakcíny či příspěvcích zdravotních pojišťoven naleznete na stránkách Vaší zdravotní pojišťovny či Vám je sdělíme při konzultaci v našem centru.